

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÒDICH SATÍRICH

NUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 céntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas,
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Estranger, 5

VERONICA BARCELONINA

Coronada, escanyolida,
entregant ja l' últim ral,

aquí us mostro en Vera-efigies
l' Hisenda municipal.

CRONICA

Dijous de la senmana passada, en lo pas á nivell de la carretera de Sant Andréu de Palomar y la línia del Nort, va ocorre una topada entre 'l tranvía de vapor y una locomotora de aquella empresa.

Dos cotxes destrossats, un mort, una vintena de ferits més ó menos graves... ¡Vaja, res... un *incidentillo!*

Ja no més faltava que 'l *Diari de Barcelona* hagués desenterrat aquell comentari famós relatiu als cotxes de tercera classe destrossats en un célebre descarrilament, per quant los carruatjes del tranvía de foch que més van sufrir, encare que no podían ser de tercera, per no gastarne aquella empresa, eran de classe ínfima y anavan plens de gent matínera, de pobres obrers que 's dirigían á la feyna, los més d' ells ab l' esmorzar embolicat en un mocador.

Al sobrevenir aquest accident faltavan dos dias justos pera cumplirse 'l primer aniversari de una desgracia idéntica, ocorreguda al tranvía de foch de Badalona en lo pas á nivell de la línia de Fransa.

Ara no més falta saber quin dia tornarà á repetir-se la funció.

* * *

Las mateixas causas produhirán sempre 'ls mateixos efectos.

Los passos á nivell, en sitis tan concorreguts com aquellas dos carreteras, constituheixen un perill permanent, sino 's prenen precaucions extraordinarias.

¿Quinas precaucions s' haurían de pendre?
Analisemho.

Ja qu' existeix un trassat defectuós ab curvas tan pronunciadas, que á lo millor un se veu lo tren al damunt sense haver tingut esment de la seva proximitat, l' inspecció del govern está en lo cas d' esmenar la torpesa que va cometre al autorisar los passos á nivell, en semblants condicions.

¿Se dirá qu' es difícil corretjir lo trassat y suprimir las curvas, á través de un terreno sembrat d' edificacions?

Donchs, llavoras, y cas que no puga esmenarse aixó, es precis dotar las barreras de personal apte y apropósit, costi lo que costi 'l seu sosteniment.

Regularment s' emplean pel cas homes d' edat, sense l' agilitat ni la vista necessarias pera tancar lo pas á la presencia del perill, y 's valen d' aquests infelissos porque 's contentan ab un jornal petit. Allí han d' estar llargas horas de nit y de dia, mal menjats y pitjor dormits. Las poderosas empresas d' aquesta manera estalvian alguns ralets diaris, com si de aixó dependís l' éxit afortunat dels seus negocis. Tal vegada 's figuran que si en lloch de gastar deu ó dotze rals pel personal de una barrera, n' haguessin de gastar vint ó trenta, las sevas accions sufririan una depreciació á la Bolsa.

Y com que sempre que succeheix una desgracia, 'l pobre diable del guarda-barreras es qui paga la festa y l' únich qu' en últim terme s' ha d' entendre ab los tribunals de justicia, las empresas, després de un accident, se quedan sempre tan tranquilas.

Ab enviar los morts al cementiri y 'l ferits al hospital, y ab deixar que *el último mono* se las compongui com pugui ab lo jutje instructor de la causa, se quedan las empresas tan tranquilas, com en Tony-Grice, quan després de una de las sevas habilitats, exclamava:

—Señores... aixó es res.

* * *

Y no obstant, aixó es la mort y la desgracia de algunas familias, que al pendre passatge en un tren, confían la seva existencia y la integritat del seu cos á las companyias explotadoras, creyent que aquestas están obligadas á fer lo servey ab todas las condicions degudas á la seguretat dels passatjers.

Moralment, ellas son responsables del maquinista que no dona contra-vapor, del conductor que no frena á temps, del guarda-agullas que no obra la sortida á un tren en lo desvío, del guarda-barreras que no interromp lo pas á l' aproximació de un convoy. Moralment son responsables las empresas ¿per qué no han de serho materialment?

Als Estats Units y á Inglaterra las companyias de ferro-carrils venen obligadas á indemnisar á las víctimas de tots los accidents que ocorren per culpa dels seus empleats. Allí, la vida de un passatjer val tant ó quant; qualsevol mutilació ó ferida més ó menos grave se regula per una cantitat proporcional al dany que s' ha produhit. Las empresas afliuxan la mosca, y únichament aixís se mostran gelosas en lo compliment del seu deber.

Apliquis á Espanya aquest sistema, y las companyias que no pot negarse que saben contar, farán los següents càlculs:

¿Quánt estalviem valentnos d' empleats ineptes y mal retribuïts ó imposantlos un servey superior á las humanas forsas? Tal cantitat.

¿Y quánt ens costan las indemnizacions abonables als passatjers que sofreixen algún dany per aqueixas insuficiencias del servey? Tal altra suma.

Y com sempre, per limitada que siga, l' última resultarà superior á la primera, la mateixa codicia, únich móvil de la seva conducta obligará á las companyias á mirar per la vida y la integritat dels passatjers.

Vegin, per ahont, ha de venir en concepte nostre, un bon remey á aquests espantosos accidents. Qui trenqui, que pagui.

* * *

D' aixó s' hauria de ocupar lo govern y no de provocar crisis ministerials al únich objecte, segóns diuen malas llenguas, de fer no se quins regalos á las empresas ferro-carrileras, en pago, sens dupte, de contar als primers personatjes de la política militant en los seus concells de administració.

Una bona lley establint en lo cas d' accidents la responsabilitat subsidiaria á càrrech de las companyias, seria un acte de justicia y al mateix temps una base de seguretat pel passatjer que aplaudiria lo pais en massa.

La colissió de la senmana passada, al igual que la ocorreguda fá apenas un any en la línia de Fransa, han produhit mort y ferits, perjudicis materials y no pocas llágrimas entre las familias dels pobres passatjers, víctimas de tals accidents.

En cambi, no crech que 'l Sr. Planás, director del ferro-carril de Fransa, ni 'l beato marqués de Comillas que tanta influencia exerceix en lo Concell directiu de la companyia del Nort, se 'n hajan posat cap pedra al fetje.

Lo primer continuarà edificant iglesias, secundant los designis de la *Fulla* en contra dels periódichs aixerits, preparant jugadas de bolsa, y organisant Juntas generals, en las quals los accionistas no pugan destruir las cábalas dels que administran los interessos socials.

Y 'l segón seguirá organisant plé d' entussiasme

SEMANA SANTA

Seguint lo compás marcial
que 'l petit *Manaya* 'ls dona,

surten de la Casa gran
los *armats* de Barcelona.

la pelegrinació obrera a Roma, dirigint circulars a las Juntas diocesanas, dividint als pelegrins en grupos de 40, provehintlos d' insignias y preparantlos allotjament en la ciutat del Tiber.

Que alguns passatgers se 'n vajan al cel casi de franch, tot aixó tenen adelantat sobre 'ls pelegrins que pensan anarhi també passant mes tart per Roma.

¿No valdria més que la religiositat de aquests bons senyors s' empleés en cumplir los debers que tenen contrets ab lo públich?

***

Y a propòsit del insigne D. Claudi.

Los periódichs han donat aquests dias una noticia digna de ser coneguda.

L' entusiasta organisador de la pelegrinació, desitjant que aquesta tingui tot l' esplendor possible y que reuneixi 'ls majors atractius, ha resolt costejar lo viatge a 20 mulatos de Cuba, a 20 negres de Fernando Póo y a 20 indios de las islas Filipinas.

La comparsa de aquests xeixanta individus hi ha que confessar que cridarà l' atenció per tot arreu ahont se presenti.

Pero 'l cop mestre seria que s' elevés fins a vuitanta.

Cosa sumament factible, si 'l marquès de Comillas agregués als 20 mulatos, als 20 negres y als 20 indios, 20 accionistas de la Compañía trasatlántica, ab lo seu trajo habitual.

Es a dir: sense camisa.

P. DEL O.

DEL NATURAL

SONET

Sobre l' herba del camp están sentats un jove y una nena que han fugit de casa dels seus pares, y ab dalit parlan aixís, mirantse embabiecats:
—¿Qué ditxosos serém un cop casats!
—¿Que si ho serém? Mil voltas ja t' hi dit que sols per tú batega dintre 'l pit lo meu cor, quan ens sent així... abressats!...
—¿Oh!... Si fossin vritat los mots aquets!...
¿Si siguessis constant!...—Fins a morí.
—¿M' enganyas?—No.—No 't crech si no ho promets.
—¿T' ho juro, vida meva!—Ah!—Oh! (Al sé aquí, los troba 'l pare d' ella y a bolets al comensat idili dona fi.)

J. BUÉ VENTURA.

CARAMBOLA

«Pitarra, me has dado un palo,
con tu remitido ameno,
yo te traje de hombre bueno
y me has salido hombre malo.»

(Parodia de N. SERRA.)

Deyam en lo número passat que la veritat á mitj dir, en moltas ocasións, resulta mil vegadas pitjor que la mentida; y al dir aixó excitavam á D. Frederich Soler á que revelés la pessa en un acte del Sr. Ferrer y Codina, que al ser estrenada en lo *Teatro Romea*, doná lloch á que 'l proclamés *un dels primers autors d' Espanya*.

Nosaltres necessítavam que 'l Sr. Soler revelés públicament quina pessa era aquesta, y 'l Sr. Soler prefereix donar la callada per resposta. Coneixíam de sobras la debilitat de caràcter de D. Frederich Soler; pero no sospitavam que aquesta debilitat arribés fins al extrém de ferli faltar á la paraula. Lo Sr. Soler tenia ab nosaltres compromís contret de revelar lo titul de la pessa en qüestió; no volia ferho expontáneament, segons ens digué, per no apareixer com agressor del Sr. Ferrer y Codina; pero 's comprometé formalment á revelarho desde l' instant en que nosaltres lo constrenyissem á ferho.

—Llavors—digué—ja ningú podrá creure que jo agradeixo al Sr. Ferrer.

Y á pesar de tot, no ho ha fet... ell sabrá perque.

Ja fá temps que 'l Sr. Soler ens inspira compasió: avuy tenim un motiu mes per compadeixe'l.

No tinga por. Lo qu' es nosaltres no 'ns desquitarém, com podriam ferho, revelant ab tots los pels y senyals quin dia vá dir lo que li atribuhiam, ahont vá dirho, davant de qui va dirho y en quina forma va dirho; pero estiga tranquil. No serém tan cruels, que pretenguém indisposarlo ab una persona tan simpática per ell com lo Sr. Ferrer y Codina, á riscos de que aquest mestre en justa venjansa al agravi rebut, cometés tal vegada la indiscreció de treure á la vergonya algunas obras *compostas* pel Sr. Soler, cusinas germanas, pel séu origen, de ¡¡TENORIOS!! del Sr. Ferrer. Casualment, lo director de *La Tomasa*, quan se veu acorralat, se cega y no 's para en barras, y atacant als demés, sense tó ni só, procura distreure l' atenció pública dels justos atachs que se li dirigeixen.

Però consti qu' en lo present cas ha succehit lo de la locució familiar: *Es pitjor lo remey que la malaltia*.

Preten lo Sr. Soler, per mes que ara 's resisteixi á declararho en públich, pero aixís ens ho ha dit, y de haverho dit ne tenim probas; preten, repetim, que no al estrenarse ¡¡TENORIOS!! sino al estrenarse la pessa *Palos y á casa*, la nit del 23 de novembre de 1886, va preguntar al Sr. Ferrer y Codina:

—¿Es original téva aquesta pessa?

Y 'l Sr. Ferrer y Codina, que acabava de rebre una ovació del públich de Romea, li respongué afirmativament. Llavors sigué quan lo proclamá *un dels primers autors d' Espanya*.

Lo Sr. Ferrer en *La Tomasa*, en vista de la manifestació á mitj fer de D. Frederich Soler, ens perdona la vida desistint de publicar un article memoria que diu que tenia conjuminat contra nosaltres y exclama:—«¡Au... á dá 'l vol!», mentres en *La Saeta*, qu' ell també dirigeix, escriu textualment:

«D. Federico Soler (Pitarra) *ha desmentido* las palabras que le atribuyó el Sr. Roca y Roca, en la cuestión entre este señor y el Sr. Ferrer y Codina. —¡Planchal»

De manera que aprofitantse de la mitja veritat que, conforme diguerem, es mil vegadas pitjor que la mentida, l' original autor de ¡¡TENORIOS!! y de *Palos y á casa*, 'ns envia á doná 'l vol y 'ns diu qu' hem fet una planxa. Y 'l Sr. Soler tan tranquil, sense tornar, ja que no per nosaltres, á lo menos per la veritat entera y verdadera.

Lo Sr. Soler sab molt bé que quan lo Sr. Ferrer y Codina vá respondreli que era original séva la pessa *Palos y á casa*, vá enganyarlo com un xino, y á pesar de tot lo Sr. Soler calla. Lo Sr. Soler, sorprés per aquest engany, vá colocar al Sr. Ferrer entre 'ls primers autors dramátichs d' Espanya, y no obstant lo Sr. Soler se nega á aclarir aquesta qüestió á pesar de las nostras excitacions. Mes interés li inspiran las farsas del Sr. Ferrer y Codina que 'l nostre bon nom periodistich. Proporciona un arma de mala lley al Sr. Ferrer, y al veure que aquest fá us d' ella, convertintla en una nova superxería, 's fá 'l desentés.

Sentim tenir que ser tan durs ab l' amich del Sr. Ferrer y Codina.

Però 'l Sr. Soler podia bonament abstenirse de publicar lo séu comunicat si creya que ab ell en últim resultat faria mes mal que bé al séu bon amich. Perque al treure á discussió l' originalitat de *Palos y á casa*, ja sabia que 'ns obligava á nosaltres á dir:

Aquesta pessa tan aplaudida que desde l' any 1886 fins avuy ha donat per original lo Sr. Ferrer y Codina, está presa en lo séu desarrollo, en la séva contextura, en los séus personatjes, en los séus efectes y en trossos de llenguatje de una sarsuela castellana titulada *La epístola de San Pablo*, lletra de D. Lluís Rodriguez y música de D. Joseph Rogel, representada per primera vegada en lo *Teatro de la Zarzuela* de Madrid lo dia 6 de setembre de 1865.

Llegéixinse las dos obras, compárinse y 's veurá fins á quin extrém son idénticas l' una y l' altra.

Y lo qu' es aquesta vegada 'l Sr. Ferrer y Codina, sorprés vuit anys després de cometre aquest nou timo literari, ja no té 'l recurs de posar una nota en l' exemplar imprés, com ho ha fet ab ¡¡TENORIOS! dihent que ja que no l' obra es original séu un criat y son originals «*los xistes de que tant n'abunda y que han sigut los que han resolt l' extraordinari éxit de la comedia*» (¡alábat ruch!); y no té medi de fer aixó perque l' obra *Palos y á casa* está impresa y corra desde l' any 86 com original.

Tant corra com original, que 'l Sr. Ferrer, que s' ha valgut de *La Epístola de San Pablo* per conjuminarla, té la barra d' escriure la següent nota en la página 6.ª del exemplar:

«Tots los drets de propietat de aquesta obra perteneixen á son autor. Ningú sense son permis podrá TRADUHIRLA ni reimprimirla.»

¿Quánt s' hi volen jugar qu' es capás de demanar comptes al Sr. D. Lluís Rodriguez, autor de *La Epístola de San Pablo*, per haver traduhit la pessa catalana *Palos y á casa*, onze anys avants de haverla escrita 'l Sr. Ferrer y Codina?

P. DEL O.

ÍNTIMA

Contemplant jo passo 'ls días
mon jardinet plé de flors,
xamós mirall d' alegrias
que vessa per tot olors.

¡Quánta ditxa allí s' hi tanca!
¡Cóm canta l' aucell allí!

LA COMEDIA PELEGRINESCA

Lo marquès de las Cinquillas
per reclutar pelegrins

paga 'l viatge á varios negres
portats de recons distints.

Sabent aixó 'ls accionistas
s' están tots enmascarant

creyent que passant per negres
potsé encara cobrarán.

Cap flor aromosa hi manca,
ni 'l lliri, ni 'l jessamí.
Prop de la font abundosa
y amagada entre clavells
hi tinch una rosa hermosa,
pro molt mes hermosa qu' ells.
Y eixa flor que al aspirarla
son perfum m' arriba al cor
es, y 'm plau molt lo nombrarla,
la reyna del méu amor.

ROSELLA.

DISSAPTE DE GLORIA!

(DIÁLECHS CASSATS AL VOL)

I

Entre pare y fill:

—¡Demá es lo gran dia, Rafelet! ¡Dissapte de gloria!

—¿Vol dir perque 's commemora la resurrecció del...?

—¡Bo! ¿ja no te 'n recordas? ¿No sabs qué hem de fer demá?

—¿Anar á missa, á...?

—¡No, home! Hem d' anar á comprá 'l bé... 'l famós bé de Pasqua, del qual tantas vegadas hem parlat. Ens arribarem al passeig de Sant Joan, y ja veurás quin animalet més mono ens endurém...?

II

Entre amigas:

—¡No pots figurarte lo alegre qu' estich al pensar en lo dia de demá!...

—¿De veras? ¿Per qué? ¿Per la solemnitat que la Iglesia celebra, en...?

—¡Ca! Considera que durant set senmanas ¡set senmanas! hi estat privada de tota classe de diversions, ab motin de trobarnos en quaresma, y demá, dissapte de gloria, comensém ja anant al teatro...?

III

Entre vehins:

—Si vol que li digui la veritat, esperava 'l dia de demá ab verdader deliri.

—¿Que ha de cobrar alguna cantitat potser?

—No es per xó, sinó per la hermosa expansió del *aleluya*, lo bulliciós toch de gloria...?

—¿Li agrada á vosté aquella manifestació d' alegria?

—Home, precisament agradarme nó; pero ¿sab? com qu' ¡en aquells moments de saragata ningú 's fixa en res, tinch ganas d' aprofitar l' ocasió per probar una pistoleta que vaig comprar-me l' altre dia...?

IV

Entre beatas:

—Vaja, ja som al cap de vall.

—¿Vol dir de la quaresma?... Ja convenía, ja.

—Si aixís com dura quaranta dias, durés quaranta mesos, no sé si podria pas suportarho.

—¡No me 'n parli! Jo estich lo que 's diu cruixida, trossejada, feta malbé. Avuy ves á Sant Felip Neri á sentir á mossen Tal...?

—Demá vaji á Sant Francisco á escoltar á mossen Qual...?

—Ara corri á la *práctica* del predicador A...?

—Ara arribis als exercicis del missioner B...?

—A tal hora sigui á aquesta iglesia...?

—A tal hora trobis al altra...?

—Tot lo de casa queda endarrera...?

—Lo gat está una pila de dias sense pentinar...?

—¿No troba que 'n fan massa?

—¡Es clar que sí!... Sört que demá es lo dissapte de gloria...?

—De gloria... y de descáns.

V

Entre marit y muller:

—Bueno; ja deus saber, Catarina, que demá es...?

—L' últim dia de quaresma. ¿No vols dir aixó?

—Aixó... y alguna altra cosa. Espero que 't farás cárrech de la paciencia y resignació ab que durant una pila de senmanas hi menjat de magre, y que demá, per lo tant, comensarás á indemnissarme de las privacions sufertas

—¡Fuig, home! Deixau per mí aixó: quan demá sentis lo toch de gloria, pensa qu' en la nostra cuyna hi ha tres fogóns encesos que treballan per tú, per mí... y pel cabal reintegro de tots los dejunis posats en compte.

VI

Entre obrers:

—¿A quin' hora surtiu vosaltres?

—A las deu, com tots. Ens reunirem á la *Alianza del arrabal*, y desde allí, cap á seguir la ruta senyalada. Tenim trenta nou punts compromesos.

—Nosaltres no 'ns llensarem fins á las onze, per que 'ls compromisos son poch, encare que bons. Tenim segurs un bé, quinze dotzenas d' ous, sis tersas de butifarras... y un regidor que 'ns donará vuyt duros...?

—Nada, donchs... ¡arriba las caramellas!...

—¡Y viva 'l dissapte de gloria!...

VII

Entre gent apurada:

—Reparo que aquesta senmana cada dia estás més alegre...?

—¿No sabs per qué? Es la tradició de cada any: en arribant á la senmana santa, ja 'm comenso á veure las orellas. Lo dissapte de gloria es verdaerament per mí un dia gloriós.

—¿Per qué? ¿qué sols trobar alguna ganga en semblant fetxa?

—No: no més es que com qu' en tal dia l' hivern está ja oficialmente acabat y un hom pot anar lleuger de roba sense fer un paper ridicul, cada any, al toch d' aleluya, tinch la costum d' anar á empenyarme la capa.

VIII

Entre carniceras:

—¡Dissapte sant demá, Miquela!

—¡Aixís hagués arribat tres senmanas antes!...

—¡S' ha acabat, gracias á Deu, lo reynat del bacallá!...

—¡Ara comensará, per fi, l' hora de vendre nosaltras!...

—¡Ara!...

¿No troban que la religiositat del nostre poble es tan ferma com encantadora?

A. MARCH.

INSTANTANEAS

I

Soltera, ab indiferencia
te mirava Reparada;
mes ara qu' estás casada
m' agradas ab insistencia.
Com que soch poch atreuit,

tinch descuits bastant traidors;
sempre m' agradan las flors....
quan algú las ha cullit.

II

Que 't confessavas, vaig veure
y per cert que 'm va distreure
los gestos que 'l capellá
va fer, quan li vas parlá
de mí. ¿No 't volia creure?

III

Pobre soldat. ¡Quina vida!
A Melilla vas anar
tornant ab una ferida;
y la nació... *agrahida*...
fa que vagis á captar.

IV

Tenint diners y salut,
casi sempre m' ha faltat
per ser felis, una cosa
¿Sabs qué...? ¡La Felicitat!

V

En Pau vol sé concejal
perque te molt bons *empenyos*.
—Ahont: ¿á ca la Ciutat?
—¡No, cá, á las caixas de préstamos!

VI

Diu que tens en Pepito,
llabis de grana;
tan encesos y rojos
com dugan brasas.
¡Ara m' esplico,
lo cremat que 'l bigoti
té 'l teu Pepito!

LLUÍS SALVADOR.

MENDICITAT MELODRAMÁTICA

De tal manera va posantse aixó
de demanar caritat al mitj de la vía
pública, que aviat, al veure un po-
bre, no sabrém si 'ns hem de plan-
tar á riure, ó á plorar... ó á cridar:
¡Agafeulo!

Si entrém en una sabateria, sabém positivament
que allí venen sabatas; si pujém á casa d' un den-
tista, tenim la seguretad de que allí 'ns farán veu-
re las estrellas; si 'ns fiquém en un estanch, estém
ja convenuts de que aném á fernos un fart d' es-
cupir...

Si un pobre se 'ns presenta al davant parant la
má, no sabém res.

¿Es un pobre de debó? ¿Es un impostor que ha
emprés aquella carrera pera guanyarse humil y
descansadament las caixaladas?

Dilluns, dia de sant Joseph, en un carrer dels
més concorreguts de Barcelona y á l' hora en que
l' afluencia de gent es més gran, va tenir lloch
una escena altament cómica.

Figúrinsela vostés mateixos.

Al mitj del carrer, un pobre cego, tultit, pero no
mut, s' arrossega ajonollat y ab los brassos oberts.

¡Quins crits y quinas contorsions! No hi ha ma-
nera de véurel sense enternirse.

—¡Tinguin pietat y compassió d' un desgraciat
que....

En fi, un discurs patétich á tot serho, pronun-
ciat á tota veu y ab un moviment de brassos que
impressiona de veras.

ARTISTAS COLOSSALS

Un cantant que fa alguns días
corra per aquests carrers.
Si té tanta veu com bulto,
¡ja 'l sentirém caballers!

La gent se detura, las mans s' encaminan á las
butxacas, las limosnas van á rajar en abundancia
consoladora....

De repent, lo pobre cego s' alsa com per art de
mágica, suspén lo discurs, baixa 'ls brassos... y
sense encomanarse á Deu ni al diable ni menos
esperar que las monedas que 'ls transeunts li allar-
gancayguin en lo seu barret, se posa á corre carrer
avall com un desesperat, atropellant per tot, tom-
bant las criaturas de bigotis y desapareixent de la
escena en un santiamén.

¿Qué ha passat?

Res. Unicament que 'l cego ha vist venir un mu-
nicipal... y deu haver cregut convenient donar un
desayre á l' autoritat constituída.

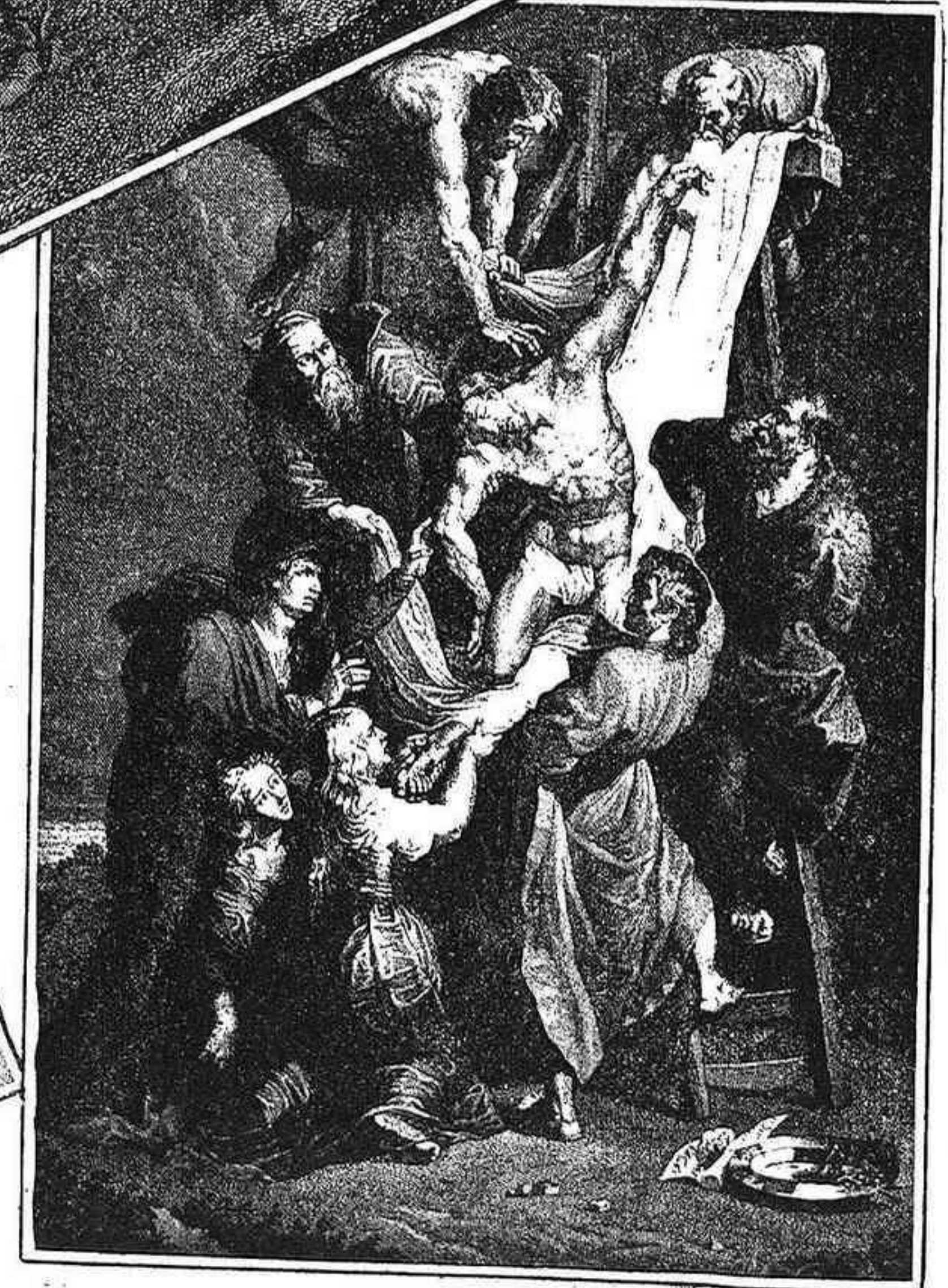
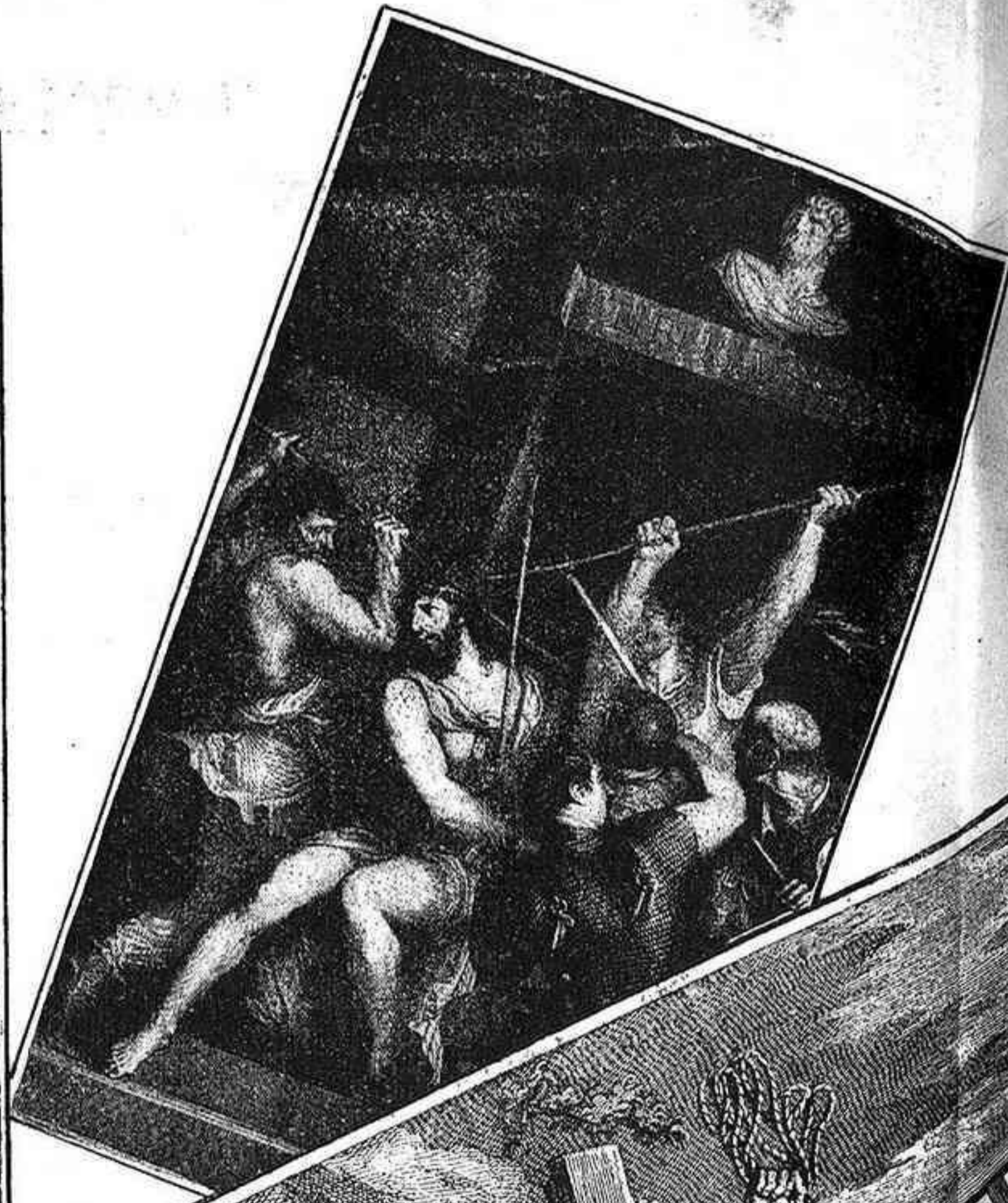
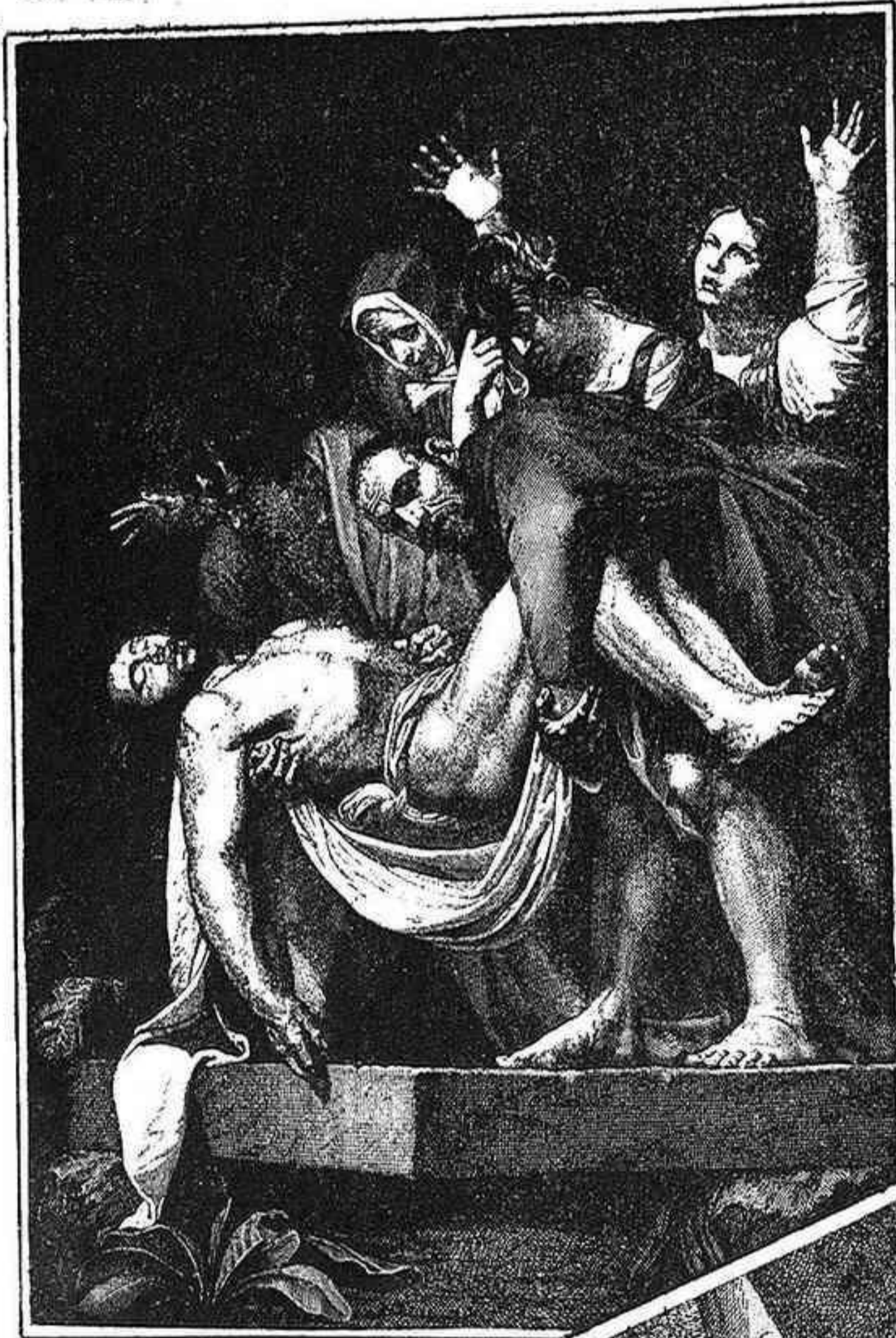
No cal dir que las dotzenas de personas que 's
miravan la funció van tornarse las monedas á la
butxaca, convertintse en involuntarias riallas lo
que pochs moments avants era enterniment y com-
passió verdadera.

¿Quin concepte poden formarse de la mendicitat
pública tots los testimonis d' aquella escena?

¿Cóm fiarse ara de la ceguera, de la coixera y
d' altrás mil desgracias, sapiguent que tot aixó
desapareix y 's cura en un moment á la sola pre-

PÁGINAS ARTÍSTICAS

LOS GRANS QUADROS DEL GENERO SACRO

Lo Sepulcre, de Caravage.

La Coronació, del Ticiano.

La Passió, de Pau Veronés.

Lo Devallament de la Creu, de Rubens.

Retrato de Jesús de Leonardo de Vinci.

sencia de un trist é inofensiu municipal?

Quan veurán un mut, se creurán qu' enra-hona.

Si 's topan ab un manco, sospitarán si es que per especulació s' ha deixat la má á casa.

Al veure á un coix, se figurarán que las crossas no son res més que accessoris de la industria ó aparatos decoratius.

¿Qui es capás de poguer dir ab tota seguretat: Aquest es un pobre *pobre*, ó: Aquest es un pobre de camama?

Jo crech que no hi ha altra manera de resoldre 'l conflicte que obrir una informació molt pulcra y minuciosa, y donar á cada hú lo que siga séu.

¿Ets pobre de comedia?

Se 't prohibeix l' exercici de la carrera.

¿Ho ets de debó?

Se 't dona un certificat que digui:

«Pobre legitim y auténtich, aprobat per l' autoritat competent.»

Es l' únich modo d' acabar ab las falsificacions.

MATÍAS BONAFÉ.

LITERATURA FLORALESCA (1)

(IMITACIÓ)

A mon amich l' estrambótich Lluís Millá

Lo riu que mormola, lo baume qu' encisa,
la lluna en un cove, les flors é la brisa,
las dolçes cançons,
conills é pessebres, la veu que retrunya,
¡que muyra Castella! ¡Avant Cathalunya!
é un pa de crostons.

(Per la PATRIA, poema.—Chant XXX).

Rucades antigues, castells é *garreros*,
follets é fantasmes, cinçents romançeros...
gramática may.

Abims é montanyes, singlars é bosquines,
corriols é planures, lo cant de les nines,
lo llamp y l' espay.

La veu del sereno, l' alegre quitxalla,
los balls en la plaça, lo só de la gralla
y un gran bat-y-bull.

La llar que fumeja, la font cristalina,
la blava porrona, la gay barretina
y l' olla com bull.

Tenebres é sombres, un *chop* de cerveça,
la Porta-Ferríça, dos gossos de presa,
la posta del sol.

Lo só de la lira de cordes daurades;
les ones blavenques, castanyes torrades,
lo cant del breçol.

La blanca caseta, lo riu que rodola
la truita ab patatas, l' aucella que vola
y un niu de pardals.

La nau que fa *aygües*, la fresca rosada,
la nina que plora, la llet concentrada
d' un pot de sis rals.

La gay primavera, la gana d' un mestre,
los furs de la Patria, la vida campestre,
la sinia y un hort;

La nit *fort* serena sembrada d' estrelles,
lo mall y l' enclusa y l' estanya paelles
que pica molt fort.

La nit de tempesta que tétrica avansa,
lo somni d' un gura, y allá en llontanansa
pollastres ab such.

(1) L' auctor d' aquest trevail guarda l' ortografia que 'l Pare Mariano é son cunyat usaren en llurs temps.

Lo bes de les nines, la poda, la brema,
las arts y la llufa y un ciri que crema
devant de Sant Lluch.

—¡Que visca! —¡Que muyra! —Lo full de la Historia,
la parla dels avis, sa antiga memoria
las barras de sanch.

L' antich llumet d' oli, la gran llumanera
los jorns tan felissos de cent anys enrera...
y ¡avant com el cranch!

¿Per qué aytal barril-la confosa y revolta
sens sombra, ni númen, sens solta ni volta?
¿Per qué bunyols tals?

Donchs... mira: tota eixa parola combinas,
ne fas un romanço y guanys englantinas
en los jochs florals.

ROSSENDO PONS.

La senmana, pobre en aconteixements teatrals, sols ne registra dos que sigan dignes de consignarse. Son los següents:

PRINCIPAL

DESPEDIDA DE NOVELLI

Si 'l públich de Barcelona hagués fet lo que l' últim dia de la temporada que casi bé ompli 'l *Teatro Principal*, hauria pagat degudament los esforços del insigne Novelli.

Aquest, diumenje, féu lo que se 'n diu un va hi-tot: á la tarde reproduí integrament la funció que havia donat el dia del séu benefici ó siga 'l drama *Alleluja*, lo monólech: *Una machina per volare* y una pessa; y á la nit la xistosa comedia italiana *Quatre donne in una casa*, lo monólech nou *Diógena* y la pessa *Telemaco il disordenato*. Total: deu actes en un dia, en tots los quals lo gran actor assumeix lo pes principal de la feyna. N' hi havia per aclaparar á qual-sevol artista; y no obstant lo fenomenal Novelli arribá al final, alegre, pimpant, fresch com una rosa.

En *Quatre donne* y *Telemaco* ja l' havian vist y 'ns torná á admirar ab aquella gracia, ab aquell bon humor, ab aquella naturalitat que li son proverbials. En lo monólech representá un arrepleglador de burillas, combatut per las contrarietats de la vida, decaygut, pero guardant en lo fons del séu cor un raig de llum consoladora, l' amor que sent per la séva filla. En Novelli féu riure y féu plorar al públich; lo recreá y 'l conmogué á son pler y arbitre. ¡Quina ovació la que li fou prodigada!

Al final de la representació, cridat un sens fi de vegadas al prosceni, hagué de pronunciar breus y sentidas paraulas, coronadas ab una promesa afalagadora. En Novelli tornarà á Barcelona, y no tardará gayre.

Per lo tant: —Bona sort y á *rivederci!*

LIRICH

FUNCIO DE DESAGRAVIS

A la fi compregueren els organizadors dels concerts de *música di cámara* del Teatro Lírich tot lo ridícol que 'ls va caure al damunt al tancar al públich la entrada á dits concerts, y, ab la mira d' oferir una funció de desagravis á la nostra gent filarmónica, no sols van donar lo derrer diumenje un concert extraordinari ab la galeria del teatro oberta pera 'l públich, sino que han anunciat pera 'ls dias 25 y 29 de Mars y 1.º d' Abril altres tres concerts, iguals als *privats* que anteriorment donaren, á quals tres concerts podrá assistirhi 'l públich, com á tots los espectacles que 's donan en la nostra ciutat essencialment democrática.

El concert del diumenje va ser una varitable mina d' aplausos pera 'ls artistas que cap culpa tenen en las barrabassadas dels seus empresaris. Prou saben ells, un d' ells, sobre tot, l' Albeniz, que la gent que 'ls pot entendre es més la gent de la galeria que la de palcos y butacas. deixant apart contadas excepcions, perque la nostra gent rica es mes burgesa qu' artista, y, per consegüent, los que de debó sen-

ten l'art han d'anar al lloch del públich per lo general. Si ja es de consuetut, fins en el Liceo, dir que 'l quint pis es el lloch dels sabis. Tanqueu aquest lloch al donar festas de música sàbia y sortirà.... lo que ha sortit: un desastre.

L'Albeniz, l' Arbós, en Rubio, en Gálvez y l' Agudo tots van ser estrepitosament aplaudits el diumenje, y ben merecidament, perque 'ls conjunts que treuhen son obra fina, séria y de má de mestre. No es cosa que fácilment puga olvidarse lo *quinteto* de Schumann tocat per aquests senyors.

Si particularment s'havian d'apreciar dits artistes s'hauria de convenir en que l'Albeniz es lo mes músich de tots, pero com es l'únich qu'es de casa podria semblar aixó sobra de *chauvinisme* ó falta de galanteria. Cal atendre, per consegüent, al conjunt y declarar que, en quant á harmonia y ajust y tocant al bon gust en l'execució, no 's pot ja demanar mes de lo que donaren los artistas mentats lo derrer diumenje.

De veras se 'ls ha de felicitar per haverlos permés, al fi, que puga admirarlos y aplaudirlos la gent qu'es mes capás de compendre'ls y entussiasmarse ab la agradabilissima feyna que saben fer de la *música di cámara*.

N. N. N.

LO MENDICANT

LEMA

Mío es el mundo como el aire libre;
otros trabajan porque engorde yo;
todos me amparan si doliente pido
una limosna por amor de Dios.

(ESPRONCEDA)

Que treballi qui vulgui
que jo vaig passant
dantme vida molt bona
que molts no creurán.
Que treballi qui vulgui:
jo visch mendicant.

Jo soch l'home més lliure
(y d'aixó 'n tinch pler)
perque esclau de cap regla
ningú me fa ser.
Jo soch l'home mes lliure
que al mon pugui haver.

Ahont demano limosna,
vejentme aflaquit
y ab posat de miseria,
no 'm donan á olvit.
Ahont demano limosna
me 'n fan tot seguit.

Molts me tractan de dropo
perque á cada pas
dich jo que de la feyna
cap burro 'n surt gras.
Molts me tractan de dropo,
mes jo no 'n faig cas.

Los quartets que recullo,
gastármels me dol
y per xó me 'ls amago
á un lloch qualsevol.
Los quartets que recullo
no 'ls veu mes lo sol.

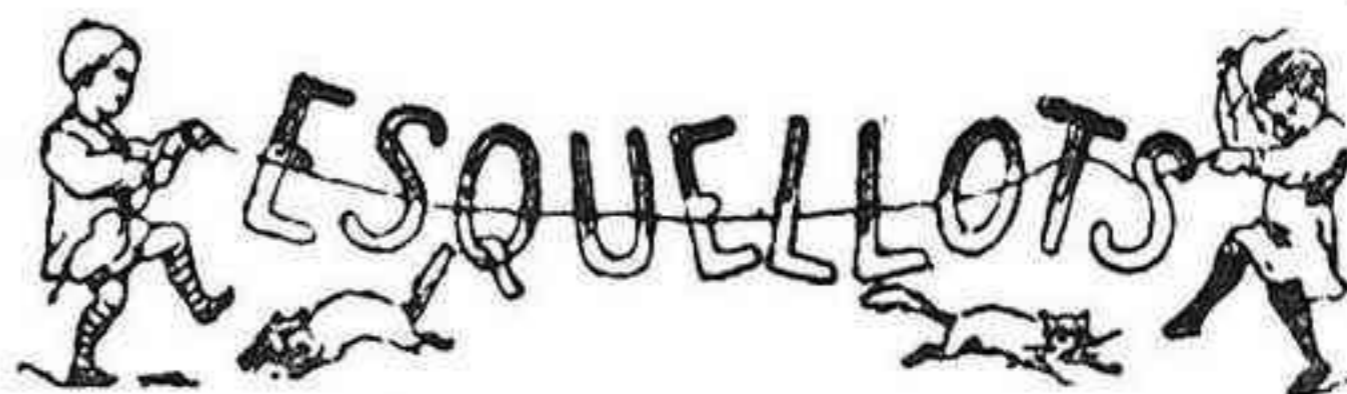
No tinch fills ni tinch dona
que 'm pugui cuidá;
pero sol jo m' arreglo
y aixó 'm fa pensá:
'No tinch fills ni tinch dona;
pero tant me fa.'

A las festas dels pobles
com sempre fa algú,
caritat, m' hi presento

primer que ningú.
A las festas dels pobles
jo hi soch de segú.

Que treballi qui vulgui
que jo vaig passant
dantme vida molt bona
que molts no creurán.
Que treballi qui vulgui.
ja visch mendicant.

JOSEPH PONT Y ESPASA.

L'arcalde de Barcelona vá anar á passar lo dia de Sant Joseph qu'era 'l del séu sant patró, á la provincia de Tarragona.

Y l'*Diluvi* insinuava que vá ferho pera fugir de las serenatas, obsequis y regalos que li preparavan los empleats de la Casa Gran.

Aixó será cert; pero....

Aquest pero, vol dir qu'en Pep Collaso, al ausentarse, vá tenir que deixar la vara al primer tinent d'arcalde Sr. Griera que també 's diu Joseph. Per lo tant aquí vé á tom preguntar:

CADA COSA Á SON TEMPS

Al hivern sol vendre mistos,
al istiu ven l'*Imparcial*;
pero á la Senmana Santa
capta en qualsevol portal.

—¿Com li han probat Sr. Vicari las serenatas y 'ls obsequis y regalos destinats al Sr. Rector?

La festa de Sant Joseph es la de las lleminaduras. En cap mes festivitad del any se veuhen mes compradors en las confiterias, pastelerias y altres establiments ahont se manipula 'l sucre en sas infinitas combinacions.

L' humanitat honra al venerable Patriarca rosegant cosas dolsas.

Lo qual no deixa de ser molt xocant si 's considera que Sant Joseph no podia ferho, porque no tenia dents.

A Gracia continúan los escándols municipals.

En las sessions se renta la roba bruta, en sessió pública; pero no davant del públich, porque 'ls Gausachs y 'ls Calvos bona manya 's donanen omplir lo saló de sessions ab burots y altres empleats, que de aquesta feta 's converteixen en los únichs espectadores de aquellas tremolinas.

La bugada que vá celebrarse 'l divendres durá fins á altas horas de la nit, y encare 'l president interí Sr. Madurell volcá 'l cubell, al aixecar la sessió ab l' excusa de que 'l Sr. Pons y Sans desacatava la séva autoritat.

De tot lo que passa á Gracia se 'n treu la convenció de que per molt sabó que 's gastí no 's farà may net.

* * *

Un periódich de Sant Marti ataca al Sr. Pons y Sans, recordant que aquest senyor s' ha dedicat á l' extracció de letrinas.

Crech que l' aludit regidor no s' ofendrà ni molt menos de que li diguin *comunero*.

Precisament en lloch mes podria 'l Sr. Pons y Sans exercir la séva higiénica industria ab mes utilitat que á la Casa consistorial de Gracia, que per estar plena de materia fecal, fá una pudó que no s' hi pot tenir cara.

En una població de qual nom no vull recordar-me, vá ser nombrat arcalde un fulano que ab tot y no saber casi de lletra, tenia molta lletra menuda, y més barra encare que bondat.

Quan algun regidor volia campárselas pel séu compte ell se li plantava al davant, y li deya:

—No, noy, no: no pot ser.... Aquesta vila es una vaca ab una sola mamella, y aquesta me la necesito per mi.

* * *

Un dia dirigintse al Secretari, l' invitá á acompanyarlo á donar un passeig per la vehina capital.

—Ab moltissim gust—respongué 'l Secretari—desitjós de complaure al séu superior y més desitjós encare de plegar.

Arcalde y Secretari, en amistosa conversa arribaren á la ciutat, y caminant y enrahonant entraren á la botiga de un acreditat argenter.

—Voldria—digué l' arcalde—un anell ab una de aquellas pedras que 'n diuhen solitarias.

L' argenter n' hi posá de manifest una porció.

—¿Quan val aquest?—preguntá l' Arcalde.

—Doscents duros.

—Massa car.... ¿veritat Sr. Secretari?... Massa car.... Ne voldria un de cent trenta á cent cinquanta.

—Miri: aquest ne val cent quaranta.

—Bueno, donchs.... posil en un estuig, y envihil á casa del Senyor. Jo soch l' arcalde y 'l senyor lo Secretari del Ajuntament, y com que demá es el

méu sant, lo senyor Secretari y 'ls empleats me van á regalar aquest anell.

* * *

Lo Secretari 's quedá com qui véu visions: si l' haguessen sangrat, no li haurian tret una gota de sanch de las venas.

Pero refet de prompte, digué:

Está bé: ara no porto diners: pero aquí tenen l' adressa de casa méva.... Junt ab l' anell envihin la factura.

¿No es veritat que tot aixó fá *gracia*?

Una reflexió que s' acut á qualsevol, al fumar un cigarro de l' Arrendataria.

¿Quin tabaco mes infernal!.... ¿Quin gust mes amarch!.... ¿Quina irritació no produheix en lo paladar y en lo ganyot!.... Aquesta mala herba que tant cara 'ns costa procedeix dels Estats Units. Lo més dolent, lo que allá no vol ningú ho endossan als espanyols, á cambi de un gran número de milions que tots los anys emigran, per no tornar may mes á Espanya. Se 'ns envenena ab tabaco extranger y se 'ns empobreix.

Y entre tant aquí á Espanya, ab tot y possehir terrenos sumament aptes pel cultiu del tabaco, aquest cultiu no es permés, y 'ls pobres pagesos se moren de miseria no sabent que fer de las sévas terras.

De manera que governar á Espanya es sinónim de arrendar lo dret d' empobrir-la y d' envenenarla.

L' altre dia parlavam del cementiri nou que s' esllavissa.

Avuy hem de dir alguna cosa del tros de la Rambla de Catalunya, urbanisada, sobre la riera de 'n Malla, la qual vá ser cuberta provissionalment ab un sostre format ab vigas de fusta. Lo dia menos pensat se pudrirán las vigas y 'l passeig s' ensorrará.

Llavoras será quan dirém:

—Son molt duraderas las milloras que 's feyan á Barcelona en l' época del esplendor de la séva administració municipal.

Notable resultá 'l concert que 'ls germans Fontova donaren divendres en lo Saló de Cátedras del *Ateneo barcelonés*. Una concurrencia numerosa y distingida prodigá 'ls séus entussiasmas aplausos als dos joves artistas qu' executaren com á verdaers mestres, l' escullit programa.

Conrado en lo piano y Lleó en lo violí feren primors, y un y altre deixaren ben sentat lo pabelló que tremolarán victoriosament per tot arréu ahont se presentin á fer gala del séu mérit de concertistas. En Lleó sobre tot está cridat á ser lo *lleó* dels violinistas.

En lo número passat publicavam un dibuix representant un carret per criatura, qual forma coincideix ab un que se 'n passeja per Barcelona, ab una nena malalta. Respectem la susceptibilitat del pare de aqueixa pobra nena, que s' ha dirigit á nosaltres fentnos present, que per necessitat y no per gust fá us de aquell utensili, y que benehirá 'l dia que podrá prescindir d' ell. Inútil dir que no sigué ni pogué ser may la nostra intenció ofendre en lo més mínim á aquell bon pare de familia, que tant justament se preocupa de la salut de la séva filla.

Ab lo séu quadro representant una execució capital en lo pati dels Corders, lo Sr. Casas, ha donat

un pas de gegant en la seva carrera artística. L'obra que s'admira aquesta setmana en lo Saló Parés crida ab justícia l'atenció del públic, per ser una fidel reproducció del natural envolta ab un ambient de veritat veraderament extraordinari. Lo atrevit del assumpto competeix ab sa magistral execució. Lo quadro del senyor Casas está destinat a l'exposició de París.

Per una inadvertencia donarem com a difunt al notable escriptor D. J. Ramón Mélida, en la secció de Caps de brot, qui afortunadament es viu per gloria de las lletres espanyolas. Ens feu incorre en aquesta equivocació lo nom del malaguanyat artista don Enrich Mélida, germá difunt de D. J. Ramón.

L'Arrendataria prepara uns mistos nous, negres y ab lo cap vermell.

Lo color negre correspon al dol que ha de portar una industria, avants floreixent, y a la qual lo monopoli l'ha tirada de revés.

Y'l color vermell representa l'ira dels que avants se guanyavan la vida venent mistos y avuy tenen de anar a captar.

Crech que l'Arrendataria, deixantse de símbols, podria vendre mistos més bons y més baratos.

L'Academia médico-farmacéutica s'está ocupant de una qüestió importantíssima: de la falsificació dels medicaments.

No n'hi ha prou, per lo vist, ab que's falsifiquin las substancias alimenticias, que s'han de falsificar també las substancias destinadas a remediare los efectos morbosos de aqueixas falsificacions.

Y cuidado que quan los mateixos apotecaris ho diuen, ben sapigut s'ho tindran.

* *

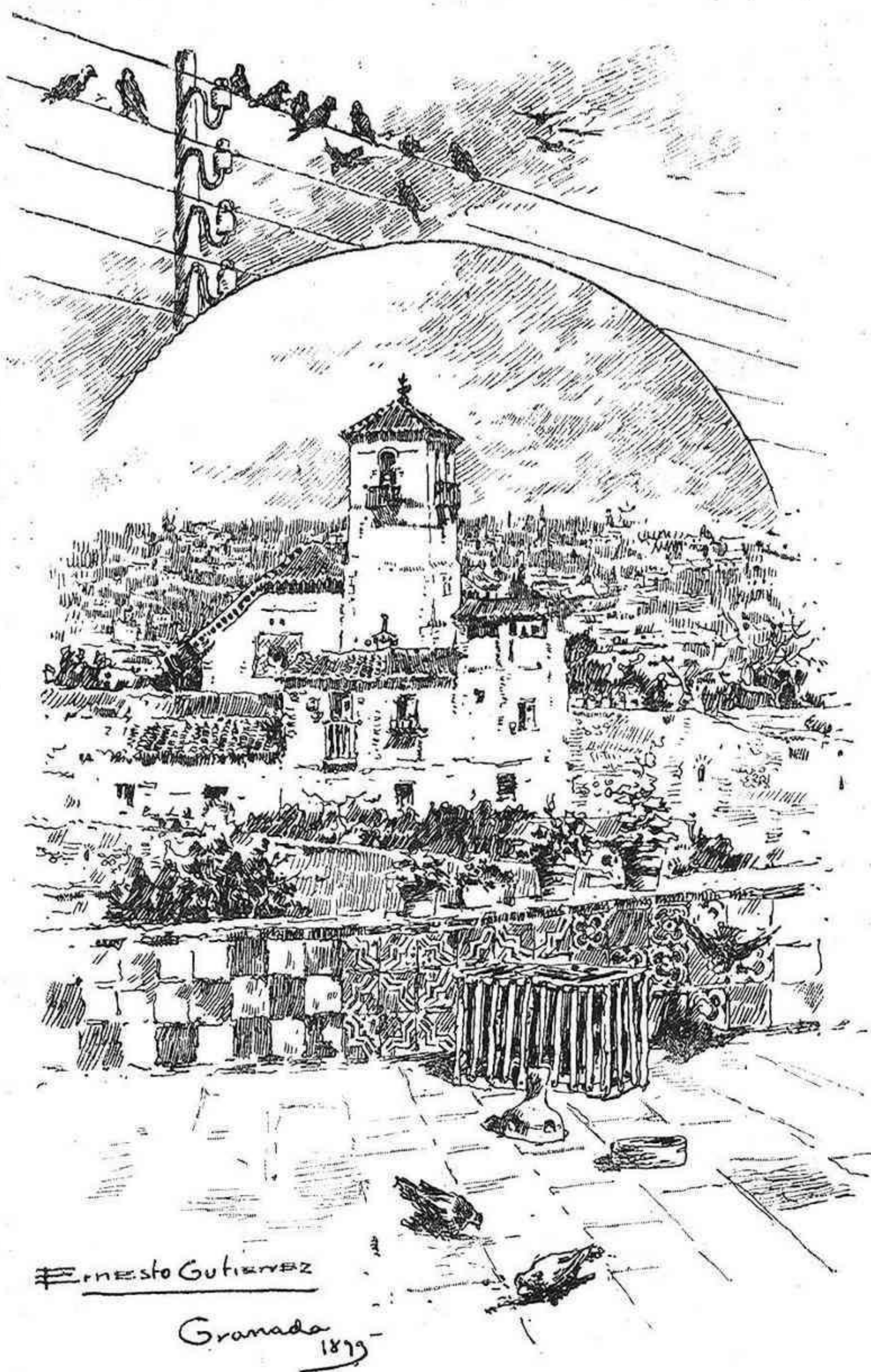
Aquí vé de perilla'l quiento de las tres moscas. Van sortir tres moscas amigas a merodejar ficantse las tres en una drogueria.

Una d'ellas, la més goluda, va tirarse sobre una cantitat de sucre, y a penas va aplicarhi la trompa, quedá morta instantáneament. Lo sucre estava falsificat.

Lo mateix li succehí a la segona, que's va rebatre sobre un pot de mel. També la mel estava falsificada.

Quedava la tercera, que al veure la mort instantánea de las sevas dos amigas, se trastorná de tal manera, que resolgué suicidarse. Hi havia a la dro-

GRANADA PINTORESCA

LA TORRE DE SANT MATÍAS.

gueria una rima de paper de matar moscas. La suicida s'hi deixá caure: xuclá ab afany la substancia del paper insecticida, y res. Reiterá 'ls seus esforços una y altra vegada, y res sempre. No hi havia medi de morir. També'l paper de matar moscas estava falsificat.

Lo govern persisteix en la seva deria de reclamar lo valor dels terrenos viables procedents de las derruidas murallas.

Després de haver enagenat los terrenos edificables que, com es natural, portavan anexas las servituts de llum y de pas, ara burxa porque l'Ajuntament li pagui la via pública.

Y ell mateix s'ha fet la valoració. No reclama sino 25 milions de pessetas. Res: una friolera.

* *

Jo no sé comprendre com al govern li agrada tant dedicarse á perdre 'l temps.

¿Qué vol? ¿25 milions de pessetas? No n' hi ha de fetas.

¿Vol los carrers? Aixó ray: al carrer son; que 'ls agafi, que 'ls facturi pel carril y que se 'ls emporti á Madrid.

Me sembla que al cap-de-vall no trobará una solució més justa, ni més factible.

La moda á l' América del Sur ha adquirit un refinament que ratlla en extravagancia.

En un ball oficial s' hi presentá una dama vestint un trajo qual faldilla y cos eran de trenyina teixida.

Completavan la *toilette* unas sabatas brodadas de pedras preciosas, com topacis, rubís, esmeraldas, turquesas, etc., y dos riquíssimas estrelles de brillants en los talons.

Si aquesta moda cundeix, al veure tanta riquesa als peus de las senyoras, ¡quin mosqué no 's deixarà agafar en las trenyinas dels séus vestits!....

Llegeixo:

«Lo prelat de Vich ha dedicat en la Santa Bassílica de Ripoll un altar al gran taumaturgo barcelonés beato Joseph Oriol.

»L' estátua de dit altar es preciosíssima.»

***

Crech que l' imatge del beato Oriol, per ser preciosíssima, hauria de representarse en lo moment d' efectuar un dels miracles que més fama van valerli.

O siga en lo moment de convertir los talls de pastanaga en unhas de perruca.

LO MES DELS VENTS

Aquests días hem tingut grossas ventadas en dansa, ab lo qual ha prosperat la *llibertat d' ensenyansa*.

Seria una imatge molt fi de sigle, y no dupto que 's captaria la devoció de moltes personas per las quals, en religió y fora de la religió, la gran qüestió son quartos.

Ara diuen que 'n Lagartijo s' arrepenteix de haverse retirat del toreig.

Per una part se suposa que ha experimentat pérduas de consideració en la séva fortuna; per altra part asseguran que 'l Califa anyora las banyas, y vol tornar de totes maneres á l' arena ahont havia conquistat tan grans aplausos.

L' ambició y l' anyoransa son las dos alas dels séus desitjos.

¡Quina llástima que l' edat no l' ajudi!....

Per més que torni á deixarse creixe la queta, aquesta no ha de poder aguantar pas sempre lo pes feixuch dels anys.

En una tertulia 's parla de una *jamona* decadent.

—¡L' haguessin vista vint anys enrera!—diu un senyor de alguna edat.—Era una dona encantadora.

—No sé—respon un altre—sobre aquest particular no hi puch dir res, tota vegada que jo fá sols dinou anys y mitj que la conech.

XARADA

I

SOCIETAT «LA CLAVELLINA»
carrer del Quart doscents trenta
GRAN FUNCIO EXTRAORDINARIA
pera lo próxim diumenje
dia 20, á benefici
de lo director de escena
l' aplaudit jove y actor
D. Total Mastegapedras
que te 'l gust de dedicarla
als sócis de la mateixa.
PROGRAMA.—Gran sinfonia
de la ópera *Il Profeta*,
per lo distingit pianista
D. Casimiro Marenga.
Al moment se posará
en escena la sarsuela
en un acte, catalana
titulada «LA PRIMERA»
Aria de *La Favorita*
cantada per una nena
de setze anys. Seguidament
s' estrenará una comedia
escrita en vers per un jove
conegut... á casa séva
titulada «Un tercer-dos»
«ó Un marit sense costella»
desempenyada per dugas
distingidas senyoretas
secundadas pels senyors
Pere Llagosta y Pau Llescas.

Monólech escrit exprés
per un aplaudit poeta
titulat: «Lo qu' ES MES tres»
y que tan bé desempenya
lo beneficiat, ballanthi
nous couplets y peteneras.
Lo célebre prestidi-

LOPEZ-EDITOR, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona.—Correu - Apartat, número 2.

TRATADO COMPLETO
DE
COCINA

AL ALCANCE DE TODOS
POR
ÁNGEL MURO

Un voluminoso tomo de 960 páginas.—15 pesetas!

PLATO DEL DIA

Bacalao á la marinera

Despues de cocido el bacalao, se pone en la fuente con un poco de su propio caldo, en el cual se disuelve una yema de huevo cocido, un ajo machacado y un poco de pimienta; se echa aceite crudo y vinagre y unas cebolletas cocidas con el mismo bacalao.

ÚLTIMA OBRA DE GRAN ÉXITO

LITERATURAS MALSANAS

ESTUDIO DE PATOLOGIA LITERARIA CONTEMPORANEA

DE

POMPEYO GENER

Un tomo 8.º

Ptas. 4

Obra nueva de **LUIS TABOADA**

EL MUNDO FESTIVO

CON DIBUJOS DE **Angel Pons.**

Un tomo 8.º Ptas. 3'50.

REVELACIONES

CLAU MISTERIOSA PER DESCUBRIR SECRETS, FABRICADA AL TALLER DEL ESPECIALISTA ESCRIPTOR FESTIU

M. FIGUEROLA ALDROFEU

Preu 2 rals.

DOLORES

POESÍAS

POR

FEDERICO BALART

Precio 3 pesetas en rústica. Edición lujosamente encuadernada, Ptas. 5

LA DE SAN QUINTÍN

COMEDIA EN TRES ACTOS Y EN PROSA

per **B. PÉREZ GALDÓS**

Ptas. 2.

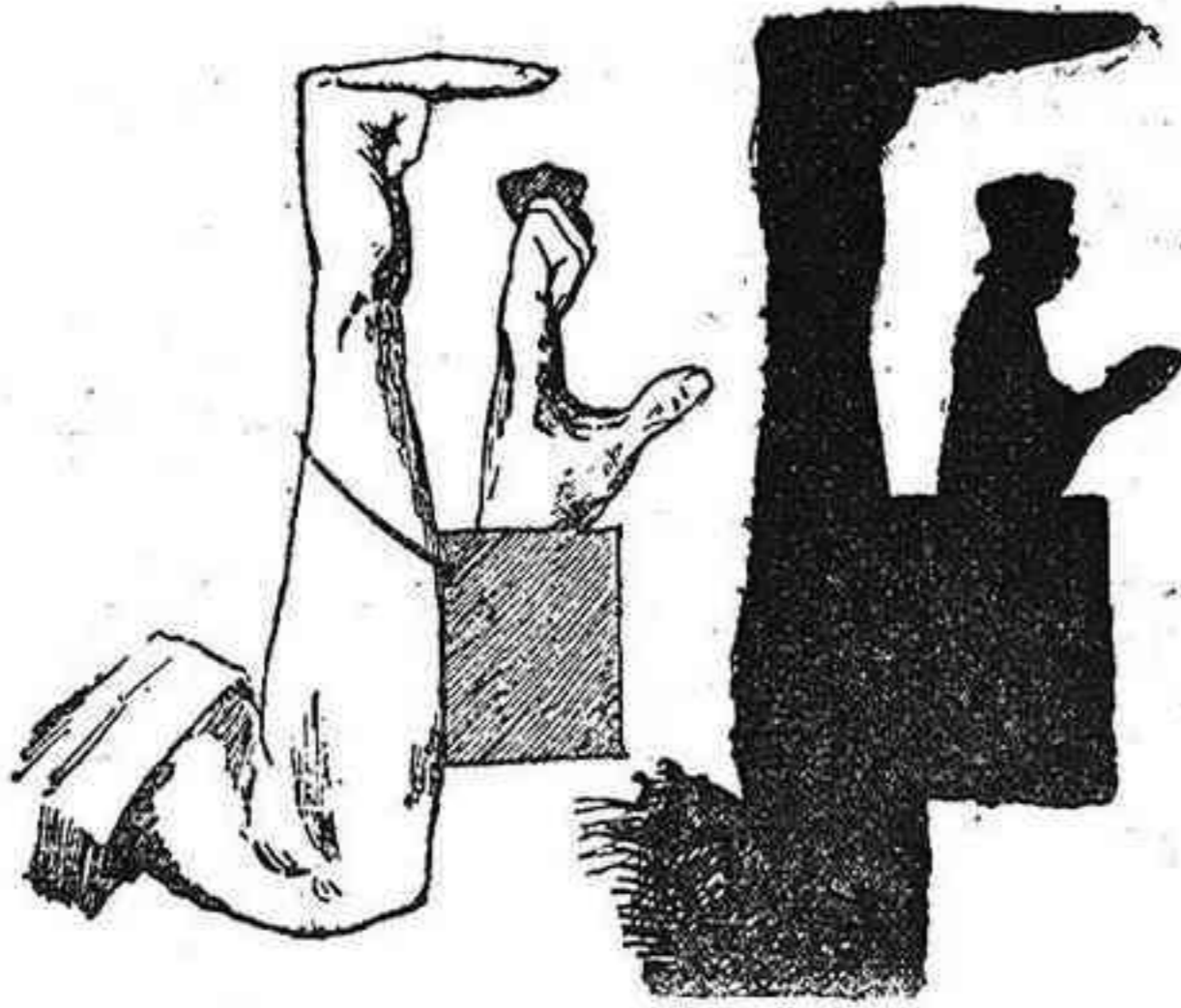
JESÚS DE NAZARETH

TRAGEDIA EN CINCH ACTES ORIGINAL DE **Ángel Guimerá** Preu 2 pesetas.

NOTA.—Totnem que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l'import en llibransas del Giro Mutuo, e se, en sellos de franqueig al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém d' estravios, no remetent ademés 3 rals pel certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas

DISTRACCIONS CASULANAS

(De la obra *Tom-Tit* de la casa Fuentes y Capdeville.)

PRÉDICAS A DOMICILI

Dos auxiliars de cartulina 's necessitan pera produhir aquesta sombra: un tros quadrat, penjat al bras dret, que representa la trona, y un altre més petit, colocat entre 'ls dits de la ma esquerra, que resultarà 'l bonet del predicador.

gitador Monsieur Kagnella
fará alguns jochs en obsequi
á tota la concurrència.

Un professor d'acordeón
tocará per deferencia
al beneficiat, la hermosa
jota de la gran sarsuela
El duo de la Africana,
que sempre que la interpreta
dos val molts y grans aplausos.

Per fi, 's posará en escena
la pessa **EN MITJA CERILLA**,
donant fi á n' aquesta festa
Un lluhit *Ball de Societat*.
A las nou. — Hi haurá bandeja.

J. STARAMSA.

II

Ma primera es aliment;
per pesar dos al revés;
musical ma tercera es,
y 'l meu tot establiment.

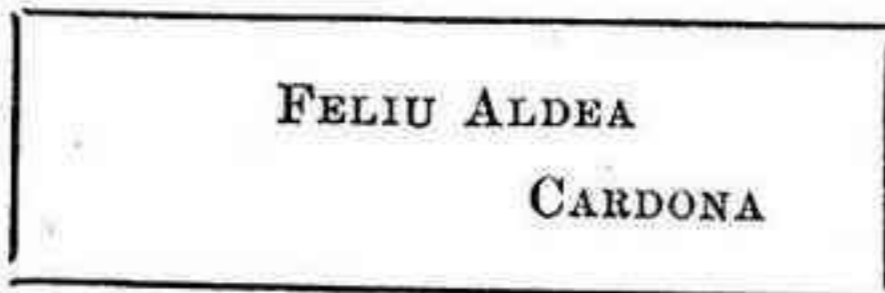
F. DE LA ROSA.

ANAGRAMA

La Tot filla de 'n Vidal
porta tot al devantal.

NOY DE SANS.

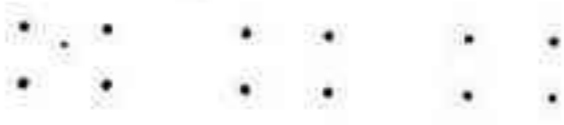
TRENCA-CLOSCAS

Formar ab aquestas llettras lo títul de una aplaudida
sarsuela.

CASSA-ARANYAS.

TERS DE SÍLABAS

Primera ratlla: vertical y horisontal: la que no es gran.—
Segona: teatro.—Tercera: mussa.

J. MARI.

INTRINGULIS

Buscar una paraula que anantli trayent cada vegada una

lletra del darrera, dongui 'ls següents resultats: Primer:
ciutat italiana.—Segón: poble catalá.—Tercer: Número.—
Quart: nota musical.—Quint: Consonant.

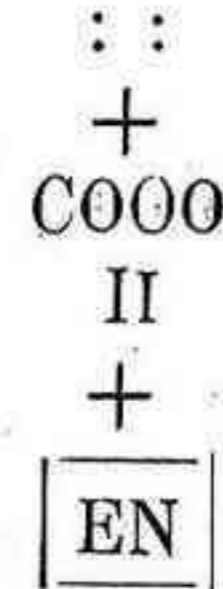
M. CAMPANYÁ.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 1 2 3 4 5 6.—Nom de dona.
- 5 4 3 2 1.—Carrer de Barcelona.
- 5 6 3 4.—Fruyta.
- 5 6 3.—Las abellas ne fan.
- 3 2.—Nota musical.
- 2.—Vocal.
- 2 1.—En un joch de cartas.
- 1 2 3.—A las tendas.
- 1 2 3 4.—N' hi han en las casas.
- 5 6 3 1 2.—Los animals ne tenen.

UN ESTUDIANT.

GEROGLIFICH

A. BARB.

FILLAS DE EVA.

Fot. N. Sarony.—Nova-York.

Lector, contesta ab franquesa:
quo 't tindrias per felís
si aquesta Pasqua 't donguessin
una mona aixís

Barcelona.—A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.